

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2699/2022
29.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца “Agro-Coning“ д.о.о. Нови Сад, чији је пуномоћник Драган Милановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Високи савет судства, Привредни суд у Панчеву, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду, ради накнаде имовинске штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гжрр 261/21 од 02.12.2021. године, у седници одржаној 29.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гжрр 261/21 од 02.12.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду П 73/2021 од 25.03.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року исплати износ од 7.636.262,91 динара, који износ представља висину неисплаћеног потраживања тужиоца утврђеног Закључком о листи потраживања Привредног суда у Панчеву Ст 17/2011 од 06.07.2011. године са законском затезном каматом од 22.01.2020. године до исплате, умањен за евентуално наплаћене износе по том основу, који износ би се исплатио из буџетских средстава Републике Србије опредељених за рад судова. Другим ставом изреке, обавезан је тужилац да туженој на име трошкова поступка исплати износ од 90.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гжрр 261/21 од 02.12.2021. године, ставом првим изреке, жалба тужиоца је одбијена и првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане одлуке у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Привредног суда у Панчеву Ст 17/2011 од 30.03.2011. године, отворен је стечајни поступак над стечајним дужником 33 „Победа“ са седиштем у Вршцу и утврђено да је структура капитала стечајног дужника у већинској друштвеној својини и за стечајног управника постављена Агенција за приватизацију – Центар за стечај. Тужилац је поднео пријаву потраживања према 33 „Победа“ Вршац у стечајном поступку, које потраживање је признато у износу од 7.636.263,91 динара (од чега износ од 5.115.959,00 динара на име главног дуга и 2.520.304,91 динара на име камате) и сврстано у трећи исплатни ред. Основ потраживања тужиоца је уговор о преузимању дуга за извршене радове на силосу у Вршцу. Решењем Привредног суда у Панчеву Р4 Ст 1266/2019 од 19.09.2019. године, усвојен је приговор предлагача, овде тужиоца и утврђено да је предлагачу повређено право на суђење у разумном року у предмету Привредног суда у Панчеву Ст 17/2011, наложено стечајном судији да у року од четири месеца предузме мере у оквиру своје надлежности како би се стечајни поступак окончао у што краћем року и да у накнадном року од 30 дана извести судију овлашћеног по годишњем распореду послова у Привредном суду у Панчеву за 2019. годину о конкретно предузетим радњама. Привредни суд у Панчеву није ни по истеку обавезујућег рока предузео наведене мере и радње, а стечајни поступак до данас није окончан, нити је тужиоцу исплаћено његово потраживање.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применили материјално право из одредбе члана 31. Закона о заштити права на суђење у разумном року и члана 154, 155. и 172. Закона о облигационим односима, када су оценили да није основан тужбени захтев захтев за накнаду имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року, у висини признатог, а неисплаћеног потраживања тужиоца према стечајном дужнику 33 „Победа“ Вршац у стечајном поступку који се води пред Привредним судом у Панчеву Ст 17/2011.

Неосновано се ревизијом тужиоца оспорава правилност другостепене пресуде и указује на погрешну примену материјалног права.

Одредбом члана 31. Закона о заштити права на суђење у разумном року („Службени гласник Републике Србије“ бр. 40/2015), прописано је да странка може да поднесе тужбу против Републике Србије за накнаду имовинске штете изазване повредом права на суђење у разумном року, у року од годину дана од кад је стекла право на правично задовољење (став 1). Одговорност Републике Србије за имовинску штету изазвану повредом права на суђење у разумном року је објективна (став 3).

Закључком усвојеним на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда Спш 6/2016 од 02.11.2018. године, према којем Република Србија одговара за материјалну штету насталу због потпуног или делимичног неизвршења правноснажних и извршних судских одлука, односно у стечају утврђених потраживања запослених из радног односа која су без њихове кривице остала неизвршена и у поступку стечаја

вођеном над стечајним дужником са већинским друштвеним или државним капиталом, уз услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року. Према допуњеном Закључку усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 27.09.2019. године (којим је допуњен наведени Закључак) у погледу извршних дужника физичких и правних лица који не спадају у наведену категорију, нужно је утврђивати узрочно-последичну везу између повреде права на суђење у разумном року и неисплаћеног потраживања, те утврђивати да је управо искључиви разлог немогућности наплате тих потраживања неадекватно поступање суда.

Наиме, иако је тужиоцу решењем Привредног суда у Панчеву Р4 Ст 1266/2019 од 19.09.2019. године утврђена повреда права на суђење у разумном року, тужилац није доказао да је услед повреде права на суђење у разумном року у предмету Привредног суда у Панчеву Ст 17/2011 претпео имовинску штету и да је она последица неадекватног поступања органа тужене за окончање тог поступка. Тужилац није доказао да је у моменту отварања стечајног поступка над стечајним дужником у моменту покретања поступка за наплату спорног потраживања на рачуну стечајног дужника било средстава из којих би се могло исплатити тужиочево потраживање, а да му иста нису исплаћена због неправилног и незаконитог рада тужене, што би био основ одговорности за накнаду имовинске штете у овом поступку. Следом наведеног, тужилац није доказао постојање узрочно-последичне везе између штете коју трпи (у висини признатог, а неисплаћеног потраживања) и неадекватног поступања суда у стечајном поступку у циљу намирања тужиочевог потраживања, за коју штету изазвану повредом права на суђење у разумном року би била објективно одговорна тужена. У конкретном случају ненамирено потраживање тужиоца није потраживање запосленог из радног односа према стечајном дужнику, већ комерцијално потраживање које за основ има уговор о преузимању дуга, за чију наплату тужена не може бити одговорна, имајући у виду све околности утврђене у овом поступку.

На основу изнетог, Врховни касациони суд је применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић